СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LII. Ч. 121. НЮ ЙОРК І ДЖЕРЗІ СИТІ, пятниця, 23-го червня 1944. No. 121. NEW YORK and JERSEY CITY, Friday, June 23, 1944. VOL. LII

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ — ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ — Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016, 4-0807 — THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA — FIVE CENTS ELSEWHERE

РЕПУБЛИКАНЦІ УКЛАДАЮТЬ ЗАСАДИ ЗАКОРДОННОЇ ПОЛІТИКИ

ШІКАҐО. — Підкомітет краєвої конвенції Републиканської Партії приступив до праці над уложенням передвиборчої плятформи. Найбільша увага делеґатів звернена на параґраф про заграничну політику партії. Найсильнішу підтримку мають точки про заграничну політику, приняті на конференції на острові Макінак. Там сказано між іншим, що Републиканська Партія підтримує „післявоєнну орґанізацію для співпраці суверенних держав".

Зате виринули теж і спірні засади. Так напр. Краєва Рада для Запобіження Війні зажадала вставлення в републиканьку плятформу домагання заключити з ворогом мир на підставі переґоворів, а кілька жіночих орґанізацій зажадали цілком протилежної засади, тобто мира на підставі цілковитої здачі ворога. Тому, що з різних сторін краю поприїздили делеґації для підтримки протилежних ідей, підкомісія плятформи матиме важке завдання погодити розбіжні думки в плятформі.

МОРҐЕНТАВ БОЇТЬСЯ ПІДСТУПНОЇ ЗДАЧІ

НЮ ЙОРК. — При нагоді хвилевого перехрещення нюйорської Пятої евені на „Евеню Аліянтів" упродовж кампанії за Пяту Позичку виголосив промову секретар скарбу з Вашинґтону Генрі Морґентав. Він висловився, що Німеччина схоче затримати свою воєнну машину після війни, щоб за який десяток літ могла наново підняти війну на завоювання світу. Тому навіть, як Німеччина заявить свою безумовну здачу, треба вважати, щоб з нашого боку була така перемога, яка „раз на все запобіглаб маревови панґерманізму". Крім Морґентава промовляли при цій нагоді: представник совєтської амбасади; китайський амбасадор; британський амбасадор і посадник Ла Гвардія. Стверджено, що в Ню Йорку продано досі бондів Пятої Позички на $114,862,605, а в цілому краю на $1,081,000,000.

НІҐЕР ҐЕНЕРАЛ ПРОТИ ДВОЇСТОСТИ В АМЕРИЦІ.

БОФАЛО (Ню Йорк). — Єдиний ґенерал чорної раси в Америці, Бенджамин О. Дейвис проголосив заклик за покінчення двоїстости в американізмі, коли промовляв на обіді за кампанію продажу бондів. „Я хочу дожити тої хвилини, коли в Америці не буде „Італьо-Американців", „Франко-Американців", „Афро-Американців", „Ніґро-Американців", але прийдемо до пізнання, що людину треба оцінювати за її заслуги для цього краю" — казав ґен. Дейвис.

ДИВУЄТЬСЯ, ЧОМУ НІМЦІ ДОПУСТИЛИ ДО ІНВАЗІЇ

ВАШИНҐТОН. — Адмірал Ерніст Дж. Кінґ, перший, що повернувся з інспекції американської інвазії на Европу, висловив у своїм звіті замітку, що „для кожного є загадкою" чому німці не пробували перешкодити інвазії ні зповітря ні зморя. Тепер, на погляд Кінґа, вже минула для німців нагода стримати інвазію Аліянтів. Кінґ виявив теж, що ціллю його конференції з британцями було приноровлення військових операцій на Середземному морю до поступу інвазії на Францію.

СЕНАТ ПРИНЯВ БУДЖЕТ ДЛЯ АРМІЇ.

ВАШИНҐТОН. — При поіменнім голосуванню сенат приняв домагання воєнного департаменту, щоб призначити для армії $49,107,735,795 на видатки на рік від 1. липня 1944. Одначе у проєктованім буджеті є зараховані й гроші, які заощадила армія з буджету за минулий рік у висоті $33,672,971,000. Видатки заощаджено в той спосіб, що деяких проєктів не виповнено цілковито, а на деяких проєктах видатки були менші, ніж були передбачені.

1,000 НОВИХ ВАҐОНІВ ДЛЯ ПЕРЕВОЗУ НАФТИ.

ВАШИНҐТОН. — Бюро Оборонного Транспорту виявило, що в біжучому році буде збудованих 1,000 нових тенків для вжитку залізниць при транспорті нафти та ґазоліни, бо цього вимагає воєнне положення. З проєктованих 1,000 ваґонів у виді тенків лише 400 буде з цілком нового матеріялу, а 600 буде перероблених з теперішних тенків. Коли транспортова система буде наладжена, тоді буде менше перепон в доставі олію на топливо у східних стейтах.

ПЛЯНУЮТЬ ДВА РОКИ НА ПРОДАЖ НАДВИШКИ МАТЕРІЯЛІВ.

ВАШИНҐТОН. — Спеціяльна комісія назначена Адміністратором Чужинної Економії Ліом Кравлієм виготовила звіт з дорученням, щоб призначити два роки після війни на випродаж заграницею американських незужитих матеріялів. Короткий час призначено тому, що матеріяли не псуються і тому не треба буде видатків на їх переховання.

Секретар Форестел розвиває програму миру

ПРИНСТОН (Ню Джерзі). — На закінченню шкільного року університету Принстон виголосив промову секретар маринарки Джеймс Форестел. Він широко розвинув програму світового миру, перейшовши коротко історію теперішної війни на те, щоб виказати, як ділають сили демократії. Програма миру, предст влена ним, обіймає 7 точок. Вони такі:

1. Мусить бути сильно збережена засада економії. Отже треба дати кожному працю з такою платнею, щоб забезпечувала життя для нашого населення із 135,000,000. Населення мусить мати довіря в свої сили, підпри мці мусять бути певні, що їх підприємства будуть втримані для добра краю. Уряд мусить сповнити свій обовязок у переходовому часі. Деякі підприємства мусять через якийсь час остатися під контролею уряду, заки не будуть наладжені нормальні відносини.

2. Мусимо зрозуміти, що наша держава є одною із трьох якорів у втриманню тривалого стану в світі. Отже треба жити в згоді з сусідами.

3. Чи нам це подобається, чи ні, мусимо знати, що війна є заразою. Тому, як хто нападе на Францію, Китай чи Польщу, мусимо напасть відбити так, як би це був напад на нас.

4. Ґарантія миру може прийти лише через якусь світову кооперацію держав. Але ця ґарантія не прийде через ніч, а треба до неї доходити постепенно, докладаючи одну цеголку до другої. Отже буде це питання не поспіху, а певности. Структура мусить бути гнучка, щоб приноровитися до різних обставин.

5. Вчасі, коли буде будуватися всесвітну організацію миру, треба зберегти збройну силу в Америці і серед наших Аліянтів. Бо справедливо сказав південно-африканський премієр Смутс: „Мир без сили є лише мрією". Наш край не сміє ослаблювати своєї збройної сили вчасі, коли інші держави зброяться.

6. Треба подбати за підготову більшого числа людей для служби в прилюдному життю. Завданням їх буде не „робити політику", а вміти погоджувати факти, на яких опирається політика.

7. Треба подбати, щоб наукові інституції, як університети та інші школи для пропаґування знання й мистецтва мали належне місце в розвитку краю, тому виховання треба приноровити відповідно до вимог технічних, а не забувати на вироблення характеру шкільної молоді.

Фінляндія приспішує мирову акцію

СТОКГОЛЬМ. — Ставувши перед мілітарною катастрофою, фінські політичні провідники пробують тепер відвернути урядову крізу негайним навязанням мирових переговорів з Росією. Бюро Ройтера подає, що мирний кабінет уже створено ще в середу в ночі.

Фінці одначе побоюються німецької протиакції. Вони знають, що німецька пропаґанда розмальовувала Фінляндію як найважнішого союзника Німеччини, і тепер Гітлер певно не зможе дозволити, аби Фінляндія спокійно вийшла з війни. Тимчасом фінці кажуть: „Наша позиція така зла, що ми мусимо чим скорше добитися мира з Росією".

Німецька. протиакція проти. фінськихмирових заходів може проявитися. так,. що Німеччина захопить столицю Фінляндії парашутовими військами. Можливо теж, що націсти створять на півночі Фінляндії „патріотичний" властиво кукловий, фінський уряд, котрий назве мировий фінський кабінет здрадниками.

Москва далі доносить, що Фінляндія не зробила ще ніяких мирових заходів.

АЛІЯНТСЬКЕ ПРИЗНАННЯ ДЛЯ ФРАНЦУЗЬКОГО ПІДПІЛЛЯ

ЛОНДОН. — Головна Кватира Аліянтських Експедиційних Сил висказується з великим признанням про допомогу, яку аліянтським інвазійним військам у Франції давали французькі патріоти з підпілля. Допомога прибирала звичайно форму саботажу поза німецькими лініями.

БУВШИЙ НЮЙОРСЬКИЙ ВІЦЕГУБЕРНАТОР КОМІШЕНЕРОМ МИРУ

РИМ. — Полковник Чарлз Полеті, бувший лютенант-губернатор стейту Ню Йорку, прибув сюди, щоби перебрати обовязки Комишенера Римської Округи.

Італійці протестували проти того, щоб Джілі, італійський співак, відомий з виступів у Метрополитен Опера в Ню Йорку, співав на концерті для британських офіцирів; закидують йому, що він при кожній нагоді за останніх 9 місяців співав для німців. Аліянтський військовий командант Риму, перед котрим зявилася з протестом делеґація італійських музикантів, заявив, що Джілія запрошено через помилку, котра зараз буде направлена. Джілія запрошено не співати.

ЗБЛИЖЕННЯ МІЖ КОРОЛЕМ ПЕТРОМ І ТІТОМ

РИМ. — Югославський король Петро й його премієр Субасіч приїхали сюди на конференцію з ґенералом Александром, начальним командантом аліянтських військ в Італії. Субасіч щойно мав розмову з маршалом Тітом, провідником югославських партизанів, в справі обеднання югославських партій.

Партизанські війська Тіта перерізали залізничу лінію з Загребу до Білгороду в 267 місцях.



„СУПЕРФОРТЕЦЯ".—Так виглядає ця „суперфортеця", що її недавно американці пустили на операції проти японців. Її крила розтягаються на 141.2 стіп, вона має від носа до кінця хвоста 98 стіп, може розвинути скорість 300 миль на годину та піднестися понад 30,000 стіп понад землю.

ЗАВЗЯТІ БОЇ ЗА ЗАНЯТТЯ ШЕРБУРҐА

НАЙВИЩА КОМАНТА ЕКСПЕДИЦІЙНИХ СИЛ. — Американська піхота напружує всі сили, аби пробитися чимскорше крізь колючі дроти, гнізда скорострілів і моздірів, що становлять нутрішні забороли Шербурґа та відкрити для Аліянтів цей порт для довозу війська й воєнних матеріялів.

Американці вже проломалися через розмірно слабі оборони на полудни міста. Як говорило вороже донесення, вони теж дали облозі Шербурґа ультимат здатися до означеного реченця; цеї вістки одначе Аліянти не потвердили. Не потверджено теж німецьких зaподань, що аліянтські кораблі бомбардують місто з моря.

Ґенерал Айзенґовер видав заклик до французьких докових і залізничих робітників в порті остатися при роботі і всіми силами зберігати інсталяції для вжитку Аліянтів по визволенню Шербурґа з німецької окупації.

НИЗЬКИЙ СТАН ВОЄННОЇ МОРАЛІ СЕРЕД ГІТЛЄРОВИХ ВІЙСЬК У ШЕРБУРҐУ.

У Шербурґу осталося тепер з колишнього цивільного населення, що начисляло 38,000 душ, усего 6,000. Вояків там є може 40,000. Між ними є багато словян, головно поляків і росіян. Німці втягнули їх до війська, вислaвши їх наперед з рідного краю й поставивши на важкі роботи з малим пайком. Потім їм обіцяли кращу їду й ліпшу заплату, як вони вступлять до війська. Серед цих вояків і навіть серед німців воєнні настрої досить слабі. Взяті в полон німці висказують почування, що головна команда їх лишила на божу ласку.

НАЙШЛИ ВЖЕ БАЗИ ДЛЯ „РОБОТІВ-БОМБЕРІВ".

ЛОНДОН. — Принаймні дві плятформи для спущання „роботів-бомберів" найшли аліянтські війська на Шербурськім півострові. Аліянтські технічні експерти стали негайно їх росліджувати, сподіваючися відкрити важні дані для плянування протимір проти тих „роботів".

Рівночасно американські й британські літаки бомбардували днем і ніччю округу Па-де-Калє, де за всяким догадом находиться центр підмостів для висилки „роботів-бомберів" до Анґлії.

Анґлійські гарматчики й летуни вже досягають певної вправи в розбиванню цеї „секретної зброї Гітлєра".

2,200 ЛІТАКІВ БЄ ПО БЕРЛІНІ.

ЛОНДОН. — Берлін заатакувала величезна американська гармада літаків, зложена з принаймні 2,-200 літаків. Вони розбили залізничі двірці й фабрики літаків. Їх перелет понад Берлін тривав цілої пів години. Скинули на німецьку столицю 2,000 тон вибухових матеріялів. Стрінулися з дуже неправильним опором. Збили 20 ворожих літаків у повітрю. 43 з наших літаків не вернулося.

З Москви доносять про цей рейд, що частина цих американських літаків по бомбардуванню Берліна не верталася на свої бази в Британії, але полетіла далі й осіла на базі в совєтськім союзі. Московське донесення називає це першим осідом літаків з Британії в західній Росії. Досі на совєтські бази осідали тільки літаки з Італії.

НОВА СОВЄТСЬКА ОФЕНЗИВА ПРОТИ ФІНЛЯНДІЇ.

ЛОНДОН. — Червона армія почала нову офензиву проти Фінляндії на північ і на південний захід від озера Онеґи. Офензива розтягається на 223 милі й наміряється очистити з ворога залізницю з Ленінграду до Мурманська. Рівночасно на старій лінії піхота й повзи ґенерала Говорова женуть далі фінів, що по заняттю росіянами Вібороґа відступають на північний захід.

Фінці, що попали в російський полон, говорили кореспондентам, що вістка про зірвання мирових переговорів між Фінляндією й Росією здеморалізувала фінське військо. Деморалізації довершила аліянтська інвазія Европи, бо тепер фінці зрозуміли, що Німеччина, союзниця Фінляндії, мусить війну програти. Вояки не вірили в писання фінських ґазет, що Фінляндія відкинула російські мирові пропозиції, як загострі. Фінський уряд вів завзяту пропаґанду серед фінських вояків, що росіяни знущаються над бранцями, і це якийсь час відстрашувало фінців від здачі.

АМЕРИКАНСЬКІ ЛІТАКИ З КОРАБЛІВ АТАКУЮТЬ ВОРОЖУ ФЛЬОТУ НА ПАЦИФІКУ.

ПЕРЛ ГАРБОР. — Десь коло середини західного Пацифіку американські літаки, підвезені літаковозами, заатакували японську фльоту. За заподанням адмірала Нимица, команданта американської фльоти на Пацифіку, атака відбулася десь між Сайпаном і Филипинами в понеділок.

У ворожій фльоті були літаковози й боєві кораблі. Офіціяльно не подано ближчих даних про вислід бою.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

2,500 ЧЛЕНІВ

З кінцем травня цього року було в Українськім Народнім Союзі 43,093 членів. Є це поважне число, яке свідчить, з одного боку, про надзвичайну притягаючу силу нашої орґанізації, а з другого боку, про пильну працю її урядників і членів для переміни цеї притягаючої сили на реальний добуток у формі нових членів для неї. Треба признати, що з досягненням цього числа наша орґанізація добилася зовсім поважного числа членів, який мусить радувати й наповняти гордістю серця її старших членів.

Рівночасно це число членів Українського Народного Союзу заставляє нас подумати про те, як ще більшою ґордістю і радістю наповнилибся наші серця, якби ми могли закінчити цей ювилейний рік поважним округлим числом, якби ми так наприклад досягнули ще до кінця цього року числа принаймні 45,000 членів в Українськім Народнім Союзі.

Сума ця незанадто висока. Завдання зовсім не неможливе. Воно зовсім у межах можливости. Щоби добитися цього, треба тільки приєднати орґанізації стільки нових членів, щоби по нормальному в таких орґанізаціях відпаді певного числа внаслідок смертей, і відступлення, в орґанізації все таки осталося 45,000. Якби так до кінця року приєднати півтретя тисячі членів, то вже при кінці року при нормальнім убутку від смертей і інших причин останеться тільки, що орґанізація буде мати 45,000 членів.

Півтретя тисячі членів це в тяжкі орґанізаційні часи, наприклад, вчас безробіття, не так легко добути. Та не такий час тепер. Люди роботи мають, і в кожного просто є гроші, потрібні для заплачення забезпечення. І до того це ювилейний рік, час надзвичайного орґанізаційного оживлення по всіх просто відділах орґанізації. В такий час добути за пів року з верхом півтретя тисячі нових членів для орґанізації такої величини це зовсім не важке завдання.

Очевидна річ, коли говориться, що це легке завдання, то з цього не виходить, що його можна досягнути без нашої праці. Якби ми переконали себе, що це легко, а потім заложили руки й пустили палці млинка, то певно що ми й цього, не важкого діла, не довершимо. Під легким завданням ми розуміємо завдання, яке ми легко довершимо, як ми візьмемося справді щиро до роботи. Себто як до неї візьметься кожний відділ орґанізації. Як кожний відділ подумає, як йому довершити квоти, наложеної на нього, а якщо він її уже виконав, то як і де йому приєднати для себе ще дальших нових членів. Як за справу буде думати кожний відділовий уряд, як про неї буде думати в відділі кожний член і членка. Як ми це зробимо, як ми всі візьмемося спільними силами до орґанізації нових членів, то ми справді без труду довершимо 45,000 в Українськім Народнім Союзі ще заздалегідь до кінця його Золотого Ювилею.

Пізнаймо справжню душу визволюваних

Хто бував на війні учасником, або хоч приглядався тому, як на якійсь землі одні чужі вояки відходять, а інші входять, той добре знає, як поводиться в таких обставинах місцеве населення. Зокрема як воно знає, що за тими вояками, що вступають, криються нові чужинецькі зазіхання на його землю, чи як припускає, що за ніби визволенням криється нове поневолення, новий визиск, нова грабіж краю. Річ ясна, що тоді ніякої радости нема, а є тільки страх. Є тільки сумні розважування, чи нові пришелці не будуть гіршими від попередніх. Така є дійсність. Але в пропаґанді того, що займає такі землі, звичайно виглядає так, що населення радісно витає „визвольників", обкидає їх квітами, обнімає з радости, цілує, приймає, витає і т. п.

Американські війська, які ввійшли до Італії, а тепер до Франції, є понад усякий сумнів справжніми в и з в ольниками. Щодо того нема і не може бути найменшого сумніву. Так думав про це американський уряд, коли висилав американців проливати кров в Европі. І до нічого іншого не допустив би теж і американський нарід. А коли іде про той останній, то можна отверто й щиро сказати, що він навіть у гадці не має, щоб дістав назад щось і з своїх величезних матеріяльних вкладів, звязаних з війною в Европі, бо про кровні жертви, то й не говорити, бо вони навіки пропали.

Про те все не тяжко знати теж і тим усім краям і народам, що їх визволяємо в Европі спід націстівського ярма. Значить, що булоб цілком зрозумілим, природним і заслуженим, колиб, наприклад, у Франції витали американських та британських вояків з можливо найбільшим ентузіязмом, з глибокою і щирою радістю та вдячністю, бо на те ті вояки дійсно заслужили. Та американські кореспонденти звертають увагу, що воно так не є, як того можна було сподіватись. Очевидно, що населення не відноситься там до наших вояків ворожо. Того нема. Воно тут і там дає навіть вираз своїм щирим, радісним почуванням. Але проте все те не є таки так, як повинно бути, бо завважується якусь здержливість, а то, як деякі пишуть і апатію.

Якби ми не були демократичним краєм і не мали свободи слова, то річ ясна, що ніякий воєнний кореспондент не відважився б про такі речі навіть згадувати, а вихвалював би усе на всі застави, як це робить у подібних випадках преса тоталітарних країв. Диктатури і тоталітаризми знають тут тільки один спосіб писання. А саме, як то населення прямо вмліває з радости, що його диктатори визволяють, та що воно матиме тепер щастя бути під ними.

Та з нами так є, що ми не маємо ніяких лихих замірів і не хочемо, щоб хтось був „під" нами. Ні не силуємо нікого на ніякі „федерації" з нами. Ми зацікавлені тільки справою визволення гнетених і знищенням грубої агресорської сили. І саме тому можемо кожному сміло глядіти в очі й писати правду. Тому і пишемо отверто й про такі речі, про які отсе згадуємо, себто про те, як і хто витає наше визволення. Пишемо про це й застановляємось, чому саме так є. А дехто з нас, як от відома журналістка Ен О'Гер МекКормик, дає навіть і незле вияснення на ті речі, коли підкресляє, що чогож іншого можна надіятись від заляканого, пониженого, прибитого й голодного населення, як не того, щоб воно з підозрінням гляділо на те, що довкруги нього діється. І гляділо на це так довго, поки наглядно не виявиться що нова зміна несе справжнє вільне і нове життя, а не новий гніт, не нове підданство.

І це дійсна правда. Так є з кожним народом, що заставлений бути під різними чужими владами, та що натерпівся через ті влади. Демократії можуть про це отверто писати, бо певні, що сентимент визволюваних ними народів дуже скоро зміниться теж і там, де ще хвилево є апатія, бо демократії пішли до війни визволяти і наставляти новий порядок, а не поневолення. Вони цього держаться, а як хто в це ще сумнівається, то скоро змінить свою думку, як стрінеться з дійсністю. Та диктатури тої віри не мають, бо не мають таких чистих замірів як демократії. Тому вони навіть не пробують увійти в душу народів тих країв, що їх займають, бо знають, що ті душі є і будуть проти них. Тому і самі за ті народи відповідають. І тому завжди описують, як їх усюди з усміхами і квітами витають... Та правдивий і гуманний підхід є такий, якого держаться американські журналісти, що шукають за правдою і вглядають глибоко в душу народів. Ось тим вони видвигають правду і помагають перемозі правди.

Проф. Микола Чубатий.

Погляди істориків на характер Переяславської умови (1654).

Як прийшло до Переяславської Умови України з Московщиною?

Від коли то недоля звязала Україну з Московщиною? Яким способом український нарід дістався під московське панування?

Ось ці речі є відомі пересічно освіченому українцеви. По упадку самостійности старої української держави, зглядно поділених вже тоді українських земель князівств, український нарід дістався в склад федеративної литовської держави. Колиж ця Литва стисло получилася унією з Польщею, українці дісталися під панування Польщі.

Панування Польщі над Україною впродовж кількох соток літ належало до найтяжчих переживань українського народу; тому українці бунтувалися раз -по-раз проти польського панування. Такі революційні рухи кінчилися звичайно катастрофою, бо Польща у давнину була сильною державою. Аж революційний здвиг Богдана Хмельницького (1648) повалив польське панування над східною Україною. Польська армія була розбита, шляхта з України прогнана. На руїнах польського володіння над Дніпром повстала самостійна українська держава під кріпкою рукою гетьмана козацького — Богдана Хмельницького.

Самостійна українська держава, створена Б. Хмельницьким, всеж таки не була утривалена. Польща не зрезиґнувала з утрачених просторів східної України та раз-у-раз призбирувала нові сили, стягала найімлене військо з Чехії, Німеччини та ще звідки, щоб повалити твір Богдана, Гетьмана - Визвольника. Україна, вичерпана довголітною війною, шукала помочи у сусідів. Спершу плянував Хмельницький получити Україну з Молдавією, себто зі східною частиною Румунії. В тій цілі все було підготоване до подружа гетьманича Тиміша Хмельниченка з дочкою молданськгоо господаря Лупула. Воно мало утривалити українсько-молдавський союз з пануючою династією Хмельницького.

Плян цей був добре подуманий. Сама Молдавія скріплялаб Україну своїми засобами, але ще більше ніж власними силами, нова союзна держава булаб скріплена опікою Туреччини, бо Молдавія була під турецьким протекторатом. Піддаватися прямо під опіку Туреччини, „невірного бісурмена", Хмельницький не міг, бо опінія українського народу була проти турецького протекторату над Україною. Тиміш Хмельниченко виправився з воєнною виправою на Молдавію в поміч свому майбутньому тестеви і там траґічно згинув. Молдавські пляни Хмельницького розвіялися; Україні погрожувала нова польська інвазія та знищення діла Хмельницького.

Треба було шукати помочі від когось проти Польщі; тому очі свої звернув Хмельницький на Московщину. Московщина в опінії тогочасних освічених українців не була популярна. Тодішні освічені кола дивилися на Московщину як на необтесану варварську країну, до того країну царського деспотизму. Тому проти українсько-московської спілки була в першу черґу більшість світської інтеліґенції, козацькі старшини.

Проти того пляну було також мало не все духовенство православної церкви, з митрополитом Сильвестром Косовом у проводі, що стояв у дуже яркій опозиції проти московських плянів Хмельницького.

За Московщиною була тільки невелика ґрупка духовних москвофілів, з протоєреєм Мужиловським у проводі, та неосвічена маса, що виділа у московськім царі „єдиновірного царя православного, восточного", тому тягнула за українсько - московською спілкою. Сам Хмельницький теж мав великі застереження щодо московської зверхности, одначе обставини воєнні, а саме загроза втратити всі здобутки революції, преневолили його в січні 1654 року на Козацькій Раді в Переяславі приняти зверхність Московщини над Україною. Це був початок того [illegible] України, що мститься на долі українського народу по нинішний день.

Цар-Самодержець нікому не присягає...

Перший конфлікт між українцями та москвинами виринув таки на самій раді в Переяславі. Коли представники царя та гетьман України увійшли до церкви, щоб заприсягнути українсько-московську спілку, царський посол Бутурлин відмовився присягнути в імени царя, що будуть збережені всі державні права України та привилеї козацького стану. „Цар - Самодержець", говорив Бутурлин, „всіх милує, але нікому не присягає". „Як це таке?" — стали між собою перешіптуватися старшини. „Хібаж віддатися цареви на ласку та неласку; таж польський король присягає своїм підданим зберігати права та привилеї станів".

Один за одним стали вони тоді виходити з церкви. За ними потягнув і зажурений гетьман на нараду зі старшинами.

Важке воєнне положення наказувало не зривати зовсім переговорів, тимбільше, що й царський посол пішов на деякі уступства. Просив козаків тепер присягнути та рівночасно вислати послів на переговори до Москви для уложення докладних пунктів, що управильнювалиб відношення України до Московщине.

Опозиція проти Москви по всій Україні та московські переговори.

Цей перший конфлікт поміж Україною та Москвою в Переяславі скріпив ще й опозицію проти Московщини. Цілі полки відмовлялися присягати цареви; протимосковську опозицію серед козацтва очолював лицарський полковник Богун. Митрополит та вище духовенство таки прямо іґнорували Переяславську Угоду. „Гетьман з козаками міг собі узнати зверхність царя, одначе я, митрополит, та мої духовні жиємо під церковним правом та ніякого царя не признаємо" — відповів митрополит московському воєводі, що згодом прибув до Києва.

Опозиція проти Москви зробили мягчим московський уряд при переговорах з гетьманською делеґацією та так звані Мартові Статті, списані в Москві поміж царським урядом та гетьманським, давали Україні доволі права, включно аж до права вести власну заграничну політику. Проте в Мартових Статтях лишилося багато неясностей, які згодом давали царському урядови змогу обмежувати крок за кроком державні права України через самовільне поясню[illegible]

Мартові Статті, уложені поміж українцями та москвинами в березні 1654, це властива Переяславська Угода України з Москвою. Їх неясність стала теж джерелом неясности в історичній науці на питання, — чим властиво ставала Україна у відношенні до Москви по Переяславській Умові: Була вона самостійною державою, сфедерованою тільки з Московщиною, автономічною провінцією, чи протекторатом? Це питання стало важливим 1917 року, по вибуху Російської Революції, коли Українська Центральна Рада увійшла в переговори з демократичним російським урядом, щоб привернути права України, нарушені царатом.

Може ніяка наука не є так натягана політичними інтересами одної чи другої сторони, як саме історична наука. Тому теж на справу Переяславської Угоди інші погляди українських істориків та безсторонних російських вчених, а знов інші таких російських істориків, що хотіли поневолення України. Всі російські історики й царські реакціонери та демократи, що не хотіли випустити України спід московської опіки, були тої думки, що в Переяславській Угоді Україна ставала частиною Московщини, а дістала тільки від царя, в дорозі добровільної царської ласки, автономію, яку цар міг відкликати, коли хотів. Таких поглядів були не тільки царські історики реакціонери, але теж демократи, як Струве та Одиценъ. Були теж між росіянами вчені, що дивилися на цю справу безсторонно. До таких належав проф. Сергієвич, який був погляду, що по Переяславській Умові Україна лишалася дальше самостійною державою, злученою з московським царством тільки союзною умовою міжнародного значіння.

До поглядів цього поступо-

(Докінчення на стороні 3-тій)

ОЛЕКСА РЕМЕЗ

ЧАЙКА

(Оповідання)

7)

Я поспішив відкланятися.

З того часу ми майже щодня за чимось забігали до сусідки, то за мітлою, то за сірниками, то за чорнилом; відтак, те все заносили назад. Так поволеньки наші завитання ставали довші, ми трошки обізвалися, заводили балачки. До літа ми вже на стільки зблизилися з сусідкою, що вже обидва разом заходили до неї вгості, відпроваджували її рано до бюра, по полудни — з бюра домів, ходили з нею на прохід, до театру, — словом, як то кажуть, познайомилися на добре.

. . . .

Чайка мала двацять років; в неї не було ні батька ні матери. Зісталася десятьлітною сиротою по смерти батька, провінціяльного почтового урядника; мати вмерла ще перед тим. До сімнадцятого року виховувалася в родичів, відтак удержувала себе сама, працюючи в приватнім бюрі

Вона не була ні гарна, ні погана: маленька, щупла, веснушкувата, але її чудові, сині очі надавали цілому її обличчю невисловимої принади. Ті очі були, гейби очі дитини, великі, повні запалу. Волосся мала ясно-золотаве, кучеряве; дрібні кучерики звисали їй аж на очі, і з поміж тих кучерів її очі визирали мов дві блакитні волошки зпоміж жита в поли. Вдачі була лагідної й веселої, але ніколи не сміялася устами, лиш очима. Коли розповідала, або щось слухала смішне, з очей її розливалося сяйво, мов якась ясна вода прибувала там з середини, а довкола очей розбігалися дрібнесенькі зморщки, немов промінчики. Той усміх, що лився їй з очей, здавалося заповнив собою цілу кімнату, як сяйво сонячне, і сидячи з нею, ми відчували себе такими близькими один до одного й до неї, що нам здавалося, немов ми вже давно-давно живем отак, всі троє разом.

Коли настала осінь, похмура дощовита, неприємна, дні вкоротилися, а вечорі продовжилися, — ми не вилазили з Чайкиної кімнати, тепленької, чистенької, повної жіночої атмосфери. Серед балачок ми просиджували в Чайки до пізної ночи, а кожна, навіть найпорожніша балачка, в її присутности набирала для нас обидвох якогось глибокого змісту, здавалася нам важною і потрібною. Коли ми обидва розводили дебату над якоюсь темою — звичайно то мусіла бути тема абстрактного змісту — і коли, розгарячковані, ми відбігали від теми і, перескакуючи з одного предмету балачки на другий, кінець-кінцем заплутувалися в гадках і вже не можучи один д р у г о г о зрозуміти, зверталися до неї, аби вирікла свій присуд нам: котрий з нас має рацію, чи я чи Дрозд, — тоді вона дивилася на нас тими дитячими, усміхненими очима і промовляла поважно і переконано: — „Обидва маєте рацію"... і ми їй вірили, що обидва маємо рацію і втихомирювалися. Часом ми починали дуріти, виправляти штуки: Дрозд кукурікав, кудкудакав, ґеґав, я гавкав, заводив по котячому, ржав, мекекекав, — в хаті здіймався гамір менажерії. Кожний з нас старався перейти один другого в штуках та вигадках, аби більше розсмішити Чайку, аби ще ясніше стало в хаті від її усміху. Не раз ми згадували перші хвилі нашого знайомства, всі заходи, яких ми з Дроздом вжили, аби навязати і піддержати знайомість з Чайкою, пригадувалися всі докладности, і тоді в Чайкиній кімнаті лунало таке голосне тріо реготу, що аж шиби дзвеніли від гуку. Так минали нам довгі осінні вечорі. Коли було вже занадто пізно, а ми обидва не показували найменшого бажання виноситись з Чайкиної кімнати, — вона брала нас за плечі й витручувала легенько з хати.

. . . .

Взаємини наші ставали щораз тісніші; ми вже були на ти із Чайкою. Вона увійшла цілковито в сферу інтересів нашого незавидного життя, надаючи йому, невідомого досі нам, жіночого тепла, того животворного, споюючого духу, яким міцна родина. І я і Дрозд — ми обидва були в Чайці закохані. Ми в цім друг другови не признавалися і не балакали про це межи собою ніколи, але цього не можна було затаїти жадним чином. І якось ми не заздрили друг друга до Чайки; чи це тому, що особисте кожного з нас почуття любови до Чайки було таке сильне, що вже не лишалося місця на якесь інше почуття, хоч би навіть то було і почуття заздрости, — чи може це було тому, що Чайка з рівною симпатією відносилася до нас обох, не виріжняючи котрогось одного, і усміх її ясних очей вистарчав для нас обох, аби обох нас рівно сильно тримати в своїй владі.

Чи любила Чайка нас? Правда. Адже дуже легко відчути любов, хоч би й прикривану, мужчини до женщини і на відворіт, — і кожний з нас відчував, що Чайка його любить. Так було з початку, а далі ми вже не мали щодо того жадного сумніву. В той час це не було для мене, так само як і для кожного з нас трьох, дивне; нам здавалось, що воно так і мусить бути. Адже це було наше перше кохання. Троє нас було, і всі троє кохали перший раз в життю. Може ця новина положення вражала нас так надто, що ми не відчували такої, гейби сказати, ненормальности нашого кохання, що так було відмінне від усіх кохань нормальних, де, звичайно, двох любиться, а третє заздрить. Не знаю; досить того, що так було. Тепер, коли пригадаю собі те все, воно мені здається дивним сном, милим, любим, але тільки сном, одним з тих дивних снів, що їх найбільш бува в дитинстві, колито часто сниться, що ти летиш без крил в повітрю, махаєш ручками і ніжками, здіймаєшся вгору, летиш понад хати, понад садки, над річкою, опустишся до низу, вдариш злегка ногою об землю і знов здіймаєшсся ще вище.

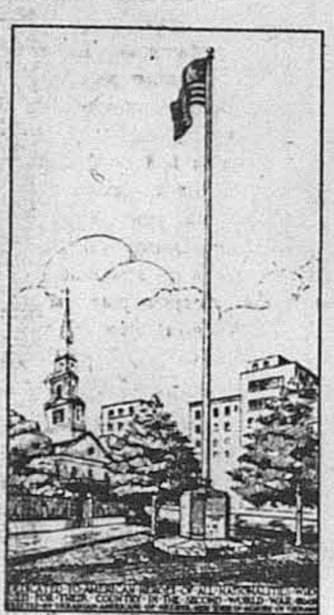
(Кінець).

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Памятник героям, поляглим в теперішній війні за Америку.

Рисунок, (не фотографічна знимка, а вільноручний рисунок), який містимо з тим дописом, представляє вигляд новозбудованого памятника, який стоїть на малій трикутній площі при 10-тій вулиці і 2-гій евні в Ню Йорку, напроти найстаршої американської церкви Св. Марка. Збудовано цей памятник за ініціятивою українсько - американських ветеранів першої і другої війни та нюйорської Орґанізації Родичів при матеріяльній допомозі українських орґанізацій, як світських так і церковних і нашого патріотичного громадянства з Ню Йорку та околиць.



Відслонення і посвячення памятника відбудеться вже в наступну неділю, 25-го червня, після такого порядку: — рано в українських церквах Богослуження за щасливу побіду нашої улюбленої Батьківщини Америки в тій війні і щасливий поворот домів синів і дочок наших. В годині 1-шій по обіді збірка українських організацій, парохій і громадянства при 9-тій вулиці і евні А, обличям до 1-шої евні. Коло години 1:30 похід рушить в дорогу вулицями міста при звуках музики. В годині 3-тій пополудни цілий святочний похід вставляється кругом памятника з відповідним відданням. На знак військової сурми, всі прапори окружають памятник. І знов голос військової сурми дає знати на відслонення памятника і вивішення американського прапора, що виконають американські вояки, спеціяльно призначені до цеї церемонії; в тім часі Український Хор під проводом проф. Онуфрика співає американський гимн. По тім слідує торжественне посвячення памятника, чого доконає ігумен української греко-католицької церкви св. Юрія в Ню Йорку, о. М. Марків з тимже хором. Після посвячення будуть промови визначних американських і українських людей, як: заступник посадника міста, сенатор Коґлин, конґресмен Клайн, пані Клявдія Олесницька, асембліман С. Ярема, ректор церкви св. Марка Мекавой, Роман Слободян, головний касієр У. Н. Союзу, амер. суддя, командир Американського Леґіону Джеймс Стувард, заступник комішіонера парків Мозес та інші. Святочним закінченням церемонії буде промова пароха укр. прав. церкви св. Володимира при 14-тій вулиці в Ню Йорку о. Льва Весоловського, а молитву „Боже Великий Єдиний" відспіває хор цеї церкви під проводом свого проф. С. Голутяка. Опісля подяка від Комітету Будови Памятника представницею цього Комітету, п. К. Джорджія; закінчить свято Хор укр. прав. церкви українським національним гимном „Ще не вмерла Україна".

В часі походу, з вежі цеї найстаршої американської церкви св. Марка, напроти якої стоїть цей памятник, дзвони її розносимуть [illegible] Ню Йорку звуки українських національних та стрілецьких пісень.

Комітет Будови Памятника, щиро запрошує до участи у святочнім поході та посвяченню його всі українські національні орґанізації з Ню Йорку і околиць, з прапорами і відзнаками, всьо наше жіноцтво і дітвору в народних строях, які в поході будуть творити окремий відділ для його окраси. Ходить про це, щоби серед моря різних національностей в тій найбільшій в світі Метрополії, якою саме є місто Ню Йорк, ми українці показали себе гідними свого походження і такими-ж американськими громадянами.

Щодо коштів будови цього памятника, то точний звіт в тій справі буде виданий окремою брошуркою, коли стане на це фондів, або буде поміщений в українській пресі. Беручи загально вже з розходами самої адміністрації будови, злученої з коштами уладження святочного походу, посвячення а також докінчення першого памятника, поставленого перед двома роками в Томкін Сквер Парку при 9-тій вулиці і евні А в Ню Йорку, то на те все потрібно було фондів в сумі поверх три тисячі долярів. А зібрано досі $2,6000.00. Наші ветерани, як самі вони висловлюються, трохи перерахувалися. Вони були певні, що на многочисельну українську громаду в Ню Йорку чейже знайдеться бодай три тисячі громадян, котрі на їх поклик відгукнуться і зложать по одному доляру, як жертву на будову цього памятника, та на жаль, надії ветеранів трохи їх завели і тому будуть змушені просити контрактора продовження реченця заплати.

Та якби воно не було, Комітет Будови Памятника все ще вірить, що наше громадянство не оставить безрадними тих, що на різних бойових фронтах давали собі раду зо смертю, яка не раз і не два заглядала їм в очи. Нині більшість з тих наших ветеранів є майже інвалідами, які чудом спаслися від смерти, а поставили цей Памятник своїм товаришам по збруї, котрі згинули геройською смертю за кращий лад у світі.

Українці! Приходьте і приїзджайте громадно до Ню Йорку, та ставайте в ряди святочного походу і посвячення того Памятника!

ЗА КОМІТЕТ БУДОВИ ПАМЯТНИКА В НЮ ЙОРКУ:

Мих. Першин, предс.; **Волод. Волощук,** касієр; **Мартин Мелетич,** укр. секр.; **Вас. Чосник,** секр. анґл. мови.

(Докінчення зо сторони 2-гої)

вого російського історика наближені погляди українських істориків. Проф. Лащенко майже вцілости принимає погляди проф. Сергієвича, що поміж Україною та Москвою 1654 була зроблена тільки союзна умова. Більшість одначе є того погляду, що Україна й по 1654 році лишалася повною державою, але під опікою або під протекторатом Московщини. Так думає більшість українських істориків з тим, що професор права, Шелухин, є тої думки, що Україна найшлася не під протекторатом Московщини, тільки під особистим протекторатом московського царя. Звідси й льоґічна консеквенція, що коли не стало царя, то Україна відразу ставала незалежною державою.

Проте є таке загальне переконання, що Україна на Козацькій Раді в Переяславі увійшла під протекторат Москви, зберігаючи за собою всі права самостійної держави. Та скоро виявилось, що московський цар не хотів заприсягнути Україні її державних прав не тільки тому, що він „самодержавець", але також тому, що Московщина не думала дотримувати торжественних приречень — не нарушувати вольностей України. Саме тому вона нарушувала їх день за днем, з року на рік, аж довела до повного поневолення українського народу; поневолення національного та поневолення соціяльного. А це довело до того, що з української держави Богдана Хмельницького не лишилося по 150 роках й сліду.

НОВІ УСПІХИ АЛІЯНТІВ В ІНДІЇ.

КЕНДІ (Сейлон). — Наступ британійських військ у східній Індії відпер японські війська від міста Мао Сонґсанґ на дорозі з Коґіми до Імфалу. Ворог відступив на 17 миль.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ—WANT ADS

Classified Department—BErgen 4-0237—BRyant 9-0582

War Manpower Commission Employment Regulations

Essential Workers need Statement of Availability. If transferring to less essential, need U. S. Employment Service consent in addition. Critical workers also need both.

Сущні робітники обовязані мати посвідку, що вони є до розпорядимости. При переношенню до менше сущних робіт мусять мати крім цього згоду „Юнайтид Стейтс Емплоймент Сервіс". „Критичні"робітники потребують теж обох посвідок.

ПОТРІБНО МУЖЧИН ПОТРІБНО МУЖЧИН

ПОТРІБНО ВОЄННИХ РОБІТНИКІВ

ДО ФАБРИКОВАННЯ СТАЛЕВИХ ПЛИТ
РОБІТНИКІВ — SHEET METAL LAYOUT
ЦІЛИЙ ЧАС, АБО КІЛЬКА ГОДИН
Вправлених, або невправлених
ДОБРА ПЛАТНЯ
Постійна праця — — — — — Досить овертайм
Знаменити робітничі умовини
Потрібно Посвідки Звільнення
Голоситься:
I. O. KOVEN BRO., Inc.
Paterson Plank Rd. & Franklin St.
JERSY CITY
або
DOVER BOILER & PLATE FABRICATORS
Dover, N. J.

ПОТРІБНО МУЖЧИН

Досвід непотрібний
ЯК
ПОРТЕРІВ
І
РОБІТНИКІВ
ДОБРА ПЛАТНЯ
ПОСТІЙНА РОБОТА
Робітники з важної воєнної роботи мусять мати доказ звільнення.

FEDERAL
TELEPHONE & RADIO CORP.
591 BROAD ST., NEWARK, N. J.

МУЖЧИН
НЕ ТРЕБА ДОСВІДУ
Дістануть харч і уніформи
Цілий час або частину
ПОМИВАЧІ
ДИШВАШЕРЗ, ПАТВАШЕРЗ
ПОРТЕРИ на день і ніч
Мусять говорити по англійськи
Бонуси — платні вакації
Постійна позиція
Робітники в критичних заняттях мають принести звільнення
SCHRAFFT'S
ГОЛОСІТЬСЯ ЦІЛИЙ ДЕНЬ
56 WEST 23rd ST., N. Y. C.
АБО ГОЛОСІТЬСЯ 5—8 ГОД. ВЕЧІР
1381 BROADWAY (Nr 38 St.) N. Y.

ПОТРІБНО РІЗНИКА І ПОМІЧНИКА

Стала праця в різниці
Робітники у воєнній індустрії мусять мати посвідку звільнення
CHARLES MILLER CO.
5th ST. and N. Y. S & W. R. R.
(near Tonnele Ave.)
NORTH BERGEN, N. J.

ЧОЛОВІКА ПРИ ЛЯДІ НІЧЮ
Diner
$10 ЗА НІЧ
5 або 6 ночей
HARBOR VIEW DINER
9229 — 4th Ave., Bklyn, N. Y.

ХЛОПЦІВ
у робітничім віці молодих мужчин
легка фабрична робота
в початку $22 і вище
VIVIAN ALLIED
110 W. 27th St., N. Y. C.

ЛАЙСЕНСОВАНОГО ФАЄРМАНА
Досвідченого при холодільнях
Посвідка звільнення потрібна
CHARLES MILLER CO.
5th ST. & N. Y. S. & W. R. R.
(near Tonnele Ave.)
NORTH BERGEN, N. J.

ПОРТЕРА — БЕЙСМЕНТ
$24 — 1 ТИЖДЕНЬ
Голосіться в Інжініра
HOTEL MARTINIQUE
Broadway & 32nd St., N. Y. C.

ПОРТЕРІВ
$33.73 тижнево
Години 6. вечір до 2. рано. Неділі вільні. Голосіться в 6. вечір до: Room 503, 350 Fifth Ave., N. Y. City.

ДОМАШНОГО РОБІТНИКА
Window Cleaner — Housemen
Добра плата
Бачте Miss Hurst
Hotel Gramercy Park
Lexington Ave & 21st St., N. Y. C.

Портера для Кафетерії
Голоситись Y W C A
270 Fairmount Ave.
Jersey City, N. J.

ПЕРШОРЯДНОГО МАШИНІСТИ І ТОКАРЯ
до воєнної роботи
з повоєнною будучністю
Придержуємось W M C правил
BROOKS EQUIPMENT CORP.
4625 Park Ave.
UNION CITY, N. J.

МУЖЧИН ЛЮТУВАТИ
новости і біжутерії. Знаменита платня, стала праця, добра нагода для компетентної особи.
MODERN DESIGN
110 W. 40th St., 5th floor

МУЖЧИН
Сущна воєнна індустрія
Добрі робітничі умовини
Ті, що тепер працюють у воєнній роботі хай не голоситься
JOS. T. RYERSON & SON, Inc.
203 West Side Ave., Jersey City
West Side Montgomery Bus passes the door

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

ДІВЧАТА И ЖІНКИ
НЕ ТРЕБА ДОСВІДУ
Цілий час або частину
ПЕКАРІ
РОБІТНИКИ В ПЕНТРІ
В РОБОТІ ПРИ САЛАТАХ
ПРИ СЕНДВИЧАХ
ПРИ ПАРОВІМ СТОЛІ
ПОМИВАЧКИ
КУХАРКИ
ДЛЯ ПРИЛАДЖЕННЯ ДЕСЕРУ
ДЛЯ РОБОТИ В ПРАЛЬНІ
Мусять говорити по англійськи
Дістануть харч і уніформи
Бонус — Платні вакації
Постійна робота
Нагода для авансу
Робітниці в критичних заняттях мають принести звільнення
SCHRAFFT'S
56 WEST 23rd ST., N. Y. C.
Або голоситись 5—8 вечером
1381 Broadway (Nr 38th St), N. Y.

ДІВЧАТ — ЛЕГКА РОБОТА
Складання — стала праця
добра платня; нагода на аванс
повоєнна будучність
ALGREN MFG.
325 Lafayette St., N. Y. C.

ДІВЧАТ І ЖІНОК
ДОСВІД
НЕПОТРІБНИЙ
потрібно для
ЛЕГКОЇ
ПРАЦІ СКЛАДАННЯ
ПОВНА ПЛАТНЯ
В ЧАСІ ВИШКОЛУ
По скінченню вишколу гарантуємо найменше 15% бонусу від продукції
Додаткового 10% бонусу за роботу в 2-гій і 3-тій шифті
Голосіться Employment Dept.
WESTERN ELECTRIC CO.
Room 400, 4th floor
403 HUDSON ST., N. Y. C.
Від понед. до суботи 8:30 до 4:30
Сущним робітникам потрібна посвідка звільнення

ОПЕРЕЙТОРОК
досвідчених на Singer Machine
шити дітočі оверголзи
Canvas Specialty Co.
54 W. 21st St., N. Y. C.

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

ЖІНКИ
КІЛЬКА-ГОДИННА ПРАЦЯ
РОБІТНИЦІ В ПЕНТРІ
РОБІТНИЦІ В КУХНІ
11 рано до 3 попол.
5 попол. до 9 ввечер
5 днів
SCHRAFFT'S
56 WEST 23rd ST., N. Y. C.

Дівчат
пришивати стяжки на діт. шапочках
Цілоденна або кілька годин робота
в додатку овертайм, 50 ц. на годину
Henry Schanzer & Sons
11 E. 26th St., N. Y. C.

Оперейторок
досвідчених у шиттю
стало; добра платня
H. Weinstock Co., 101 W. 37, N. Y.

ДІВЧАТ
до роботи
ручношитого білля
стала посада
і добра платня
EMMA A. MALOOF INC.
444 Madison Ave., N. Y. C.

КУХАРОК
Жінок заінтересованих в куховарстві
З домашним або реставраційним досвідом
Добра платня—скора підвишка
Гарний вишкіл в добрій роботі
Треба знати читати
І писати по англійськи
SCHRAFFT'S
56 WEST 23rd ST., N. Y. C.

ОПЕРЕЙТОРОК
досвідчених і без досвіду
при жіночих петіковтах
добра платня на початок
із сталою працею
HECHBEL UNDERGARMENT CO.
39 E. 30th St., near Madison Ave.

Потрібно оперейторок
на Singer Sewing Machine
робота при частя; стала праця
і добра платня
Wilshire Clothes Co.
102 W. 11th St., N. Y. C.

Дівчат і Жінок
до фабрики в Бронкс
відділ пакування
добра платня
жителів Бронксу воліємо
Plymouth Rock
Provision Co.
1560 Boone Ave.
bet. 172 & 173rd St.

Оперейторок елевейторами
Таких, що носять одіння 12 до 14
Приємні робітничі умовини
Голосіться у Miss Richardson
Hotel Wyndham
42 W. 58th St., N. Y. C.

ЖЕНЩИН
ЧИСТИТИ ОФІСИ
Добра платня, неділі вільні, год. від 6. веч. до 1. рано. Зголошуйтесь Кімната 503, 350 Fifth Ave., N. Y. City. at 6 P. M.

ПОТРІБНО — чоловіка з жінкою—літом або на завжди, варити провадити дім, робити в городі; троє в родині. Ню Джерзі 30 миль від міста Ню Йорку, близько залізниці; дуже добрі умовини. Голос. 90 Forrest St., Jersey City, Delaware 3-6400

Чембермейдс
Бетмейдс
Добрі роб. умовини. Бачте гавзкіпера
Hotel Algonquin
59 W. 44th St., N. Y. C.

Оперейторок елевейторами
Таких, що носять одіння 12 до 14
і вміють англ. мову
Приємні робітничі умовини
Голоситись у таймкіпера
Hotel Park Crescent
87th St. & Riverside Drive, N. Y.

ЖІНОК
до загального чищення
50 ц. на годину
Голосіться Personnel Office
2nd floor balcony
SAKS — 34th
Broadway at 34th St., New York

ЧЕМБЕРМЕЙДС
БЕТМЕЙДС — КЛІНЕРС
Добра платня
Бачте Miss Hurst
HOTEL GRAMERCY PARK
Lexington Ave & 21st St., N. Y. C.

Дівчини при Ляді
і bus girl
до кафетерії
Голоситись Y W C A
270 Fairmount Ave.
Jersey City, N. J.

КУПУЙТЕ ВОЄННІ БОНДИ

РОСІЙСЬКА АРМІЯ ЗБІЛЬШУЄ ПРОЛОМ У ЛІНІЇ МАНЕРГАЙМА.

ЛОНДОН. — Російський пролом у новій лінії Манергайма виносить уже трицять миь і сягає від Муоляї до фінського заливу. Червона армія находиться вже 10 миль від Виборгу.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ҐАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

ПОТРІБНО МУЖЧИН І ЖЕНЩИН

МУЖЧИН—ЖІНОК
ЦІЛОДЕННА АБО
ЧАСОВА РОБОТА
4 ДО 7 ГОДИН ДЕННО
ДОБРА ПЛАТНЯ
СТАЛА ПРАЦЯ
ДО ЗВИЧАЙНОГО ЧИЩЕННЯ В ОФІСОВИХ БУДИНКАХ І ГОТЕЛЯХ В МЕНГЕТЕН І БРУКЛИН.
ВЕЧОРАМИ АБО НОЧАМИ
Голосіться денно до
NATIONAL CLEANING CO.
9 W. 29th St., near 5th Ave.
New York City

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ҐАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. Я ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

ТАРЗАН, ч. 993. Знищення.



Тарзан і його вояки бігали в усіх напрямах, підпалюючи все місто. Вони загнали горіючі троки на магазини й збірники амуніції. Вони знищили повзи ручними гранатами. „Тепер пора утікати... як можемо", сказав нарешті Тарзан.